

FD-130

February-2025

M.A., Sem.-I

**404 : Geography
(Principles of Economic Geography)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો અનિવાર્ય છે.

1. આર્થિક ભૂગોળનું સ્વરૂપ શું છે ? 14
અથવા
1. આર્થિક પ્રવૃત્તિના સ્થાનને નિયંત્રિત કરતાં પરિબલો કયા છે ? 14
2. વોન થુનેનના કૃષિ સ્થાનના સિદ્ધાંતની વિગતવાર ચર્ચા કરો. 14
અથવા
2. કૃષિ ઉત્પાદકતાના માપન સંબંધિત વિવિધ તકનીકોની ચર્ચા કરો. 14
3. રોસ્ટોના આર્થિક વિકાસના મોડલને વિગતવાર સમજાવો. 14
અથવા
3. વેબરના ઔદ્યોગિક સ્થાન સિદ્ધાંતનું વિવેચનાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. 14
4. પર્યાવરણ પર આર્થિક પ્રવૃત્તિઓની અસરની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
4. ભારતમાં વૈશ્વિકરણ પછીના યુગમાં તમે જે ફેરફારોના સાક્ષી છો તેની વિગતવાર ચર્ચા કરો. 14
5. ખરા કે ખોટા : (આપેલ 10 પ્રશ્નોમાંથી 7ના જવાબ આપો) 14
 - (1) વેબરનો સિદ્ધાંત એક નિયમન સિદ્ધાંત છે.
 - (2) વોન થુનેને સપાટીને એક આઈસોટ્રોપિક સપાટી હોવાનું માની લીધું હતું.
 - (3) રોસ્ટોની થિયરી અનુસાર, ભારત મોટા પ્રમાણમાં વપરાશના તબક્કામાં છે.
 - (4) વૈશ્વિકરણે વિદેશી કંપનીઓ માટે ભારતીય બજાર ખોલ્યું અને પરિણામે ભારતમાં રોજગારને વેગ મળ્યો.
 - (5) ઉદારીકરણ પછી ભારતમાં લાયસન્સ રાજ નાબૂદ કરવામાં આવ્યું હતું.
 - (6) ખાનગીકરણે ભારતમાં સેવા ક્ષેત્રમાં સ્પર્ધાત્મકતા વધારી.
 - (7) મોટાભાગના વિકાસશીલ દેશો રોસ્ટોના 'ટેક-ઓફની પૂર્વશરત' તબક્કામાં છે.
 - (8) વોન થુનેને પોતાના સિદ્ધાંતમાં ફેરફાર કરીને એક અન્ય શહેર અને પરિવહનના અન્ય મોડના વિશે બતાવ્યું.
 - (9) કૃષિ ઉત્પાદકતાને અવકાશના એકમ દીઠ ઉત્પાદન (ટન અથવા કિલોગ્રામમાં) તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવે છે.
 - (10) ગરીબી એ વધતી અર્થવ્યવસ્થાની પ્રતિકૂળ અસર છે.

Seat No. : _____

FD-130

February-2025

M.A., Sem.-I

404 : Geography (Principles of Economic Geography)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions are compulsory.

1. What is the nature of economic geography ? 14
- OR**
1. What are the factors that govern the location of an economic activity ? 14
2. Discuss Von Thunen's theory of agricultural location in detail. 14
- OR**
2. Discuss various techniques regarding the measurement of agricultural productivity. 14
3. Explain Rostow's model of economic development in detail. 14
- OR**
3. Critically evaluate Weber's industrial location theory. 14
4. Discuss the impact of economic activities on the environment. 14
- OR**
4. Discuss in detail the changes you witness in the post-globalization era in India. 14
5. **True or False** : (Attempt any 7 out of the given 10) 14
 - (1) Weber's theory is a normative theory.
 - (2) Von Thunen presumed the surface to be an isotropic surface.
 - (3) According to Rostow's theory, India is in the stage of high mass consumption.
 - (4) Globalization opened the Indian market for foreign companies and consequently boosted employment generation in India.
 - (5) After liberalization, the license raj was abolished in India.
 - (6) Privatization increased competitiveness in the service sector in India.
 - (7) Most of the developing countries are in Rostow's 'Precondition to take-off' stage.
 - (8) Von Thunen modified his theory by assuming another city and another mode of transport in his isolated area.
 - (9) Agricultural productivity is defined as production (in tonnes or kilograms) per unit of space.
 - (10) Poverty is an adverse impact of growing economy.